

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ห้องอธิบดีกรมชลประทาน โทร. ๒๓๐๕

ที่ กษมด ๒.๒ (๒) / ๒๕ / ๒๕๖๓

วันที่

๑๕

มิถุนายน ๒๕๖๓

สงวนลิขสิทธิ์/กษมด

เรื่อง ชักซ้อมการจัดทำเอกสารประกอบในการเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน

เรียน รองอธิบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง และเลขานุการกรม

ตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๗๑ ก ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วโดยมีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ทำให้แนวทางการปฏิบัติในการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปจากแนวทางการปฏิบัติเดิมบางส่วน นั้น

เพื่อให้หน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบในการเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ในหลักเกณฑ์เดียวกัน อีกทั้งเป็นไปด้วยความรวดเร็วและถูกต้องตามขั้นตอนก่อนเสนอเรื่องให้สำนักกฎหมายและที่ดินพิจารณาดำเนินการ จึงได้ชักซ้อมการจัดทำเอกสารประกอบในการเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนแนบท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นายทองเปลว กองจันทร์)

อธิบดีกรมชลประทาน

เรียน ผอ.ส่วน ผอช.ภาค ทน.๑-๙ บอ. และ ผบท.บอ.

เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายธีระพล ตั้งสมบุญ)

ผส.บอ.

๑๗ มิ.ย. ๒๕๖๓

เอกสารประกอบในการเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน

๑. กรณีขอเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนเป็นครั้งแรก ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๑ เอกสารประกอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เอกสารประกอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และเอกสารประกอบตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๑.๑ รายละเอียดวัตถุประสงค์ของการเวนคืนและการก่อสร้างงานต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตที่ดินที่จะเวนคืนซึ่งอาจกำหนดหลายวัตถุประสงค์ตามความจำเป็นก็ได้ เช่น ชื่อโครงการ ชื่องานต่าง ๆ วัตถุประสงค์ ขนาด งบประมาณการก่อสร้าง (ที่มาของแหล่งเงิน) ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้าง ผลประโยชน์ที่จะได้รับการก่อสร้าง การเก็บกักน้ำ การช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ (จำนวนไร่ ตำบล อำเภอ จังหวัด) รายงานความเหมาะสมของโครงการ (ถ้ามี) (ตามมาตรา ๘ (๑))

๑.๑.๒ ระยะเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา (ตามมาตรา ๘ (๒)) ซึ่งตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “ระยะเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ (๒) ให้กำหนดเท่าที่จำเป็น เพื่อการสำรวจที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ และการรังวัดที่ดิน แต่จะกำหนดเกินห้าปีมิได้”

๑.๑.๓ รายละเอียดแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น เช่น ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่อยู่ในเขตที่ดินที่จะเวนคืน โดยให้พิจารณากำหนดแนวเขตเวนคืนไว้เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานเท่านั้น (ตามมาตรา ๘ (๓))

๑.๑.๔ ระยะเวลาการเริ่มต้นเข้าสำรวจ (ตามมาตรา ๘ (๔)) ซึ่งตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “การกำหนดระยะเวลาการเริ่มต้นเข้าสำรวจตามมาตรา ๘ (๔) ให้กำหนดเท่าที่จำเป็นซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ”

๑.๑.๕ แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา (กระดาดไข) เพื่อลงรายละเอียดแสดงแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ใช้มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ ๑:๕๐,๐๐๐ และ ๑:๒๕๐,๐๐๐) กรณีอนุโลมให้ใช้มาตราส่วนอื่นได้ตามความเหมาะสม (ตามมาตรา ๘ (๖))

๑.๑.๖ รายงานการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ชุด พร้อมบัญชีรายชื่อผู้ร่วมรับฟังความคิดเห็น (โดยประกอบด้วยรายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละครั้ง จำนวนครั้งที่รับฟังความคิดเห็น จำนวนเปอร์เซ็นต์ของการรับฟังความคิดเห็นที่เห็นชอบ - ไม่เห็นชอบ)

๑.๑.๗ รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พร้อมด้วยรายละเอียดแผนการดำเนินงาน

๑.๑.๘ รายละเอียดประมาณการรายจ่ายเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายฯ สอดคล้องกับแผนการดำเนินการและรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อจะได้ดำเนินการจัดทำหนังสือเสนอกรมฯ เพื่อพิจารณาเสนอเรื่องให้สำนักงบประมาณพิจารณาการจัดสรรเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป เช่น

๑.๑.๘.๑ รายละเอียดพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องเวนคืนที่ดิน จำนวนพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องเวนคืนที่ดิน

๑.๑.๘.๒ รายละเอียดค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับแหล่งที่มาของราคาค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน และวิธีการคิดคำนวณประมาณการค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน เช่น แหล่งที่มาของราคาค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน ต่อ ตรว./งาน/ไร่ อ้างอิงจากราคาใด (เช่น ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของที่ดินในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ หรือราคาประเมินที่ดินของทางราชการที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ฯลฯ)

๑.๑.๘.๓ รายละเอียดและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับแหล่งที่มาและวิธีการคิดคำนวณค่าทดแทนต้นไม้ ค่ารื้อย้ายโรงเรือน สิ่งปลูกสร้างและอสังหาริมทรัพย์อันติดอยู่กับที่ดิน และค่าเสียหายอื่นอันเกิดจากการที่เจ้าของออกจากที่ดิน

๑.๑.๘.๔ รายละเอียดและเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (หากมี)

ทั้งนี้ หากสำนักงบประมาณแจ้งประสานให้กรมชลประทานชี้แจงรายละเอียดและหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประมาณการรายจ่ายเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายฯ สำนักกฎหมายและที่ดินจะแจ้งประสานให้สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สำนักงานชลประทานที่ ๑ - ๑๗ และกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง (แล้วแต่กรณี) และส่วนจัดหาที่ดินที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

๑.๒ เอกสารประกอบเกี่ยวกับรายละเอียดในการเวนคืน (หากมี)

๑.๒.๑ รายละเอียดเอกสารหลักฐานในการเจรจาซื้อขายของคณะกรรมการจัดซื้อและกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานกับเจ้าของที่ดิน (ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ นว. ๑๕๕/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๐๐ เรื่อง การเวนคืนที่ดินของทางราชการ)

๑.๒.๒ รายละเอียดทรัพย์สินต่าง ๆ ที่จะเวนคืน (ในกรณีที่คณะกรรมการจัดซื้อและกำหนดค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานเจรจาได้มีการซื้อขายกับเจ้าของที่ดินแล้ว) เช่น จำนวนที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างทั้งสิ้นในโครงการนี้ จำนวนที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ จำนวนที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวนที่ดินที่ตกลงซื้อขายได้แล้ว จำนวนที่ดินที่ต้องเวนคืน รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการกับเจ้าของที่ดิน รายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพที่ดิน

๑.๒.๓ เอกสารหลักฐานการขออนุญาตใช้พื้นที่หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้พื้นที่จากหน่วยงานราชการอื่น กรณีที่ดินแปลงใดหรือส่วนใดที่จำเป็นต้องใช้ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนเป็นที่ดินของหน่วยงานราชการอื่น

๒.๑.๖ รายงานการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๒ ชุด พร้อมบัญชีรายชื่อผู้ร่วมรับฟังความคิดเห็น (โดยประกอบด้วยรายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละครั้ง จำนวนครั้งที่รับฟังความคิดเห็น จำนวนเปอร์เซ็นต์ของการรับฟังความคิดเห็นที่เห็นชอบ - ไม่เห็นชอบ)

๒.๑.๗ รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พร้อมด้วยรายละเอียดแผนการดำเนินงาน

๒.๑.๘ รายละเอียดประมาณการรายจ่ายเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายฯ สอดคล้องกับแผนการดำเนินการและรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อจะได้ดำเนินการจัดทำหนังสือเสนอกรมฯ เพื่อพิจารณาเสนอเรื่องให้สำนักงบประมาณพิจารณาการจัดสรรเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป เช่น

๒.๑.๘.๑ รายละเอียดพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องเวนคืนที่ดิน จำนวนพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องเวนคืนที่ดิน

๒.๑.๘.๒ รายละเอียดค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแหล่งที่มาของราคาค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน และวิธีการคิดคำนวณประมาณการค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน เช่น แหล่งที่มาของราคาค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน ต่อ ตรว./งาน/ไร่ อ้างอิงจากราคาใด (เช่น ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของที่ดินในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ หรือราคาประเมินที่ดินของทางราชการที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ฯลฯ)

๒.๑.๘.๓ รายละเอียดและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแหล่งที่มาและวิธีการคิดคำนวณค่าทดแทนต้นไม้ ค่ารื้อย้ายโรงเรือน สิ่งปลูกสร้างและอสังหาริมทรัพย์อันติดอยู่กับที่ดิน และค่าเสียหายอื่นอันเกิดจากการที่เจ้าของออกจากที่ดิน

๒.๑.๘.๔ รายละเอียดและเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (หากมี)

ทั้งนี้ หากสำนักงบประมาณแจ้งประสานให้กรมชลประทานชี้แจงรายละเอียดและหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประมาณการรายจ่ายเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายฯ สำนักกฎหมายและที่ดินจะแจ้งประสานให้สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สำนักงานชลประทานที่ ๑ - ๑๗ และกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง (แล้วแต่กรณี) และส่วนจัดหาที่ดินที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

๒.๒ เอกสารประกอบเกี่ยวกับรายละเอียดในการเวนคืน (หากมี)

๒.๒.๑ รายละเอียดทรัพย์สินต่าง ๆ ที่จะเวนคืน โดยกำหนดเขตที่ดินในส่วนที่เหลือจากการดำเนินการในท้องที่เดิม เช่น จำนวนที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างทั้งสิ้นในโครงการนี้ จำนวนที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ จำนวนที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวนที่ดินที่ตกลงซื้อขายได้แล้ว จำนวนที่ดินที่ต้องเวนคืน รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการกับเจ้าของที่ดิน รายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพที่ดิน

๒.๒.๒ เอกสารหลักฐานการขออนุญาตใช้พื้นที่หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้พื้นที่จากหน่วยงานราชการอื่น กรณีที่ดินแปลงใดหรือส่วนใดที่จำเป็นต้องใช้ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนเป็นที่ดินของหน่วยงานราชการอื่น

เมื่อสำนักกฎหมายและที่ดินได้รับข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๒.๑ - ๒.๒ และผลการพิจารณาของสำนักงบประมาณในการจัดสรรเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายฯ ตามข้อ ๒.๑.๘ แล้วฝ่ายกฎหมาย ส่วนนิติการ จะเร่งดำเนินการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนในท้องที่ดังกล่าวตามขั้นตอนการตราพระราชกฤษฎีกาต่อไป

อนึ่ง กรณีขอเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนขึ้นใหม่ในท้องที่เดิมเนื่องจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการสำรวจเพื่อให้ทราบถึงอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องได้มาโดยแน่ชัดไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “หากเจ้าหน้าที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง และยังประสงค์จะทำการสำรวจเพื่อให้ทราบถึงอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องได้มาโดยแน่ชัดต่อไป ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานั้นจะสิ้นผลใช้บังคับ” ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และอยู่ในหลักเกณฑ์เดียวกัน อีกทั้งเป็นไปด้วยความรวดเร็วและถูกต้องตามขั้นตอน หากสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สำนักงานชลประทานที่ ๑ - ๑๗ และกองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ยังประสงค์จะทำการสำรวจเพื่อให้ทราบถึงอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องได้มาโดยแน่ชัดต่อไป ให้เสนอขอตราพระราชกฤษฎีกาตามข้อ ๒ พร้อมเอกสารประกอบในการเสนอตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อสำนักกฎหมายและที่ดินล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานั้นจะสิ้นผลใช้บังคับซึ่งตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “หากการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จและมีได้มีการเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นใหม่ภายในกำหนดเวลา ถ้าเกิดความเสียหายแก่รัฐเป็นจำนวนเท่าใด ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ตัดอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ ขึ้นใหม่” ทั้งนี้ สำนักกฎหมายและที่ดินจะได้ดำเนินการได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ